

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Sentința nr.909

DOSAR NR. 2066/1/2013

Ședința publică din 22 octombrie 2013

Completul compus din:

Lavinia Valeria Lefterache - Președinte

Rodica Aida Popa - Judecător

Lucia Rog - Judecător

Magistrat asistent - Marcela Radu

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – a fost reprezentat de procuror Oana Dorde.

S-a luat în examinare plângerea formulată de **petentul Victor Ruse** împotriva rezoluției din 15 ianuarie 2013 dispusă în dosarul nr. 885/P/2012 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Urmărire Penală și Criminalistică.

La apelul nominal s-a prezentat petentul Victor Ruse, lipsind intimatul Bănescu Traian, pentru apărarea intereselor cărui s-a prezentat apărător ales, avocat M. Ene.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

La solicitare instanței, petentul Victor Ruse a învederat că nu a depus la dosarul cauzei înscrisuri noi, exprimându-și regretul cu privire la faptul că instanța nu i-a admis proba cu interogatoriul intimatului.

Răspunzând solicitării instanței de a preciza dacă are cereri de formulat și excepții de invocat, apărătorul intimatului Bănescu Traian a invocat excepția inadmisibilității plângerii formulate de petentul Ruse Victor, în argumentare susținând că petentul nu are calitatea procesuală activă care să-i confere dreptul de a formula o astfel de plângere întrucât dispozițiile art. 278/1 Cod procedură penală conferă calitate procesuală exclusiv persoanei vătămate, respectiv persoanei ale cărei interes au fost vătămate.

În același sens, a mai arătat că petentul nu a făcut dovada vreunui interes personal care să-i fi fost vătămat prin soluția de netrimitere în judecată dispusă de parchet și că, prin urmare, acesta ar putea beneficia de legitimitate procesuală numai dacă ar justifica un interes general a cărei ocrotire s-ar realiza pe calea plângerii pendinte. Or, petentul nu a făcut o astfel de dovadă, atât din cuprinsul denunțului, cât și a plângerii formulată conform art.278/1 Cod procedură penală, rezultând doar faptul că s-a erijat într-un apărător al intereselor generale.

În completarea susținerilor orale, cu încuviințarea instanței, apărătorul a depus la dosarul cauzei note de concluzii scrise.

Având cuvântul, petentul Victor Ruse a solicitat respingerea excepției, ca neîntemeiată, arătând că prin falsul în declarații comis de intimat, a fost indus în eroare cu ocazia procesului electoral și lezat personal.

Reprezentantul Ministerului Public a formulat concluzii de admitere a excepției invocate de intimat, prin apărător, solicitând respingere plângerii, ca inadmisibilă, în raport de argumentele expuse în decizia nr.13/2011 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii.

Acordându-i-se cuvântul în replică, petentul a susținut că plângerea formulată este admisibilă întrucât orice cetățean are dreptul să se revolte.

În susținerea plângerii formulate, cu încuviințarea prealabilă a instanței, petentul a depus la dosarul cauzei note de concluzii scrise și un set de înscrisuri.

ÎNALTA CURTE

Asupra cauzei penale de față, în baza actelor dosarului, constată următoarele:

Prin plângerea penală înregistrată la Direcția Națională Anticorupție la data de 10.07.2012, petentul denunțator Ruse Victor a solicitat cercetarea Președintelui României, Traian Băsescu, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de fals intelectual, uz de fals, fals în declarații și înșelăciune, susținând faptul că acesta, cu ocazia depunerii candidaturii pentru alegerile prezidențiale a declarat, cu bună știință (declarație pe propria răspundere), că nu a fost colaborator al Securității, aspect infirmat prin documentele atașate plângerii.

La data de 19.07.2012, plângerea a fost trimisă spre competență soluționare Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - fiind atașată la lucrarea cu numărul 23836/5195/VIII-1/2009.

Prin referatul din 08.10.2012 s-a propus înregistrarea lucrării în evidența cauzelor penale.

Ca urmare, cauza a fost înregistrată pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sub numărul 885/P/2012, în urma actelor de cercetare efectuate în cauză reținându-se următoarele:

Prin rezoluția nr.23836/5195/VIII-1/2009 din 25 noiembrie 2009 a aceleiași unități de parchet a fost respinsă o plângere similară formulată de același petent împotriva Președintelui României, Traian Băsescu, pentru omisiunea, cu știință, a nedeclarării calității de colaborator al organelor de contrainformații militare din cadrul fostei Securități, fiind invocate de petiționar adresele nr.342/30 iulie 2004 și nr.0860/16.08.2004, emise de Ministerul Apărării Naționale - Direcția Generală de Informații a Apărării - Direcția Siguranță Militară (fila 20).

Din adresele nr.342/30 iulie 2004 și nr.0860/16.08.2004, emise de Ministerul Apărării Naționale - Direcția Generală de Informații a Apărării - Direcția Siguranță Militară - atașate plângerii rezultă că: „Băsescu Traian. născut la 4.11.1951, a fost colaborator al organelor de contrainformații militare, pe timpul cât era elev al Institutului de Marină, având dosarul personal nr. 3990/9.11.1973. Nu i s-a stabilit nume conspirativ. La data de 27.09.1976, la terminarea studiilor, s-a încetat legătura cu acesta”(filele 12-13).

La data de 20.10.2009, Președintele României, Băsescu Traian a completat și semnat formularul tipizat intitulat „Declarație pe proprie răspundere ”, că nu a fost lucrător sau colaborator al fostei Securități, în sensul **art.2 lit. a - c din O.U.G. nr.24/2008** (fila 11).

Din adresa nr. P 4324/20.12.2012 solicitată și transmisă de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) rezultă că pe numele Președintelui României BĂSESCU TRAIAN, s-a emis Decizia nr.310/26.09.2006 a Colegiului C.N.S.A.S., prin care s-a stabilit că acesta nu a fost agent/colaborator al poliției politice comuniste, iar prin nota de constatare nr.DI/1/3314/26.10.2009 nu s-au identificat documente/informații suplimentare față de cele reținute în decizia amintită, astfel că, aceasta rămâne valabilă, în conformitate cu prevederile art.33 alin.2 din O.U.G. nr.24/2008(filele 42-48).

Din conținutul Deciziei nr.310/26.09.2006 a Colegiului C.N.S.A.S. rezultă că la baza emiterii acesteia, au stat, în esență, următoarele acte/documente/adrese:

- Decizia Colegiului C.N.S.A.S. nr. 188/31.08.2004 prin care s-a stabilit faptul că domnul TRAIAN BĂSESCU nu a fost agent/colaborator al securității ca poliție politică;

- Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/7607/08.06.2004, prin care comunică faptul că nu au fost identificate în arhiva preluată de la fostele organe de securitate documentele:

- Registrul Jurnal pentru Evidența Rețelei Informativă din județul Constanța;
- Adresa nr.0043467/03.08.1978, prin care dosarul personal al domnului Traian Băsescu a fost primit în arhiva Securității;
- " Dosarul personal nr.3990, din perioada 1977-1978 al colaboratorului Securității Constanța, pe numele Traian Băsescu, născut la data de 04.11.1951 sau procesul-verbal de distrugere;
- Dosarul de urmărire informativă „Cârma”, din perioada 1979-1981, referitor la nava „Dacia”;
- Dosarul de urmărire informativă referitor la petrolierul „Independența”.

- Adresa de răspuns a M.Ap.N. - Serviciul Arhive și Documentare Militară nr.A/2425/24 iunie 2004, în care se comunică faptul că domnul Traian Băsescu nu are dosar de colaborator sau de urmărire întocmit de fostele organe de securitate;

- Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/8082/19.10.2004, prin care se comunică faptul că în arhiva preluată de la fostele organe de securitate nu a fost identificat

dosarul personal nr.S/3990/09.11.1973 pe numele domnului Traian Băsescu, iar acesta nu figurează în evidențele fostei Securități;

- Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/4671772/02.1 1.2004, în care se menționează faptul că în arhiva preluată de la fostele organe de securitate nu există microfilmul dosarului nr.S/3990/09.11.1973 pe numele domnului Traian Băsescu;

- Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/97063/12.04.2005 în care se menționează că în arhiva preluată de la fostele organe de securitate nu au fost identificate dosarele:

- Dosarul obiectiv „Institutul de Marină Constanța”;
- Dosarul obiectiv „Navrom”;
- Dosarul obiectiv „Port Constanța”;
- Dosarul personal al domnului Traian Băsescu preluat de la M.Ap.N. cu adresa nr.00151392.

- Adresa răspuns a Serviciului Arhive și Documentare Militară din cadrul M.Ap.N. nr.A/976/13.04.2005, în care se menționează că *nu deține dosarele*:

- Dosarul obiectiv „Institutul de Marină Constanța”;
- Dosarul obiectiv „Navrom”;
- Dosarul obiectiv „Port Constanța”;

Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/67711/13.02.2006, în care se menționează că în urma verificărilor efectuate în evidențele create de Securitate nu au fost identificate documente din Arhiva Comitetului P.C.R. ai Flotei Maritime (întreprinderea de Exploatare a Flotei Maritime - „Navrom” Constanța), respectiv arhiva Comitetului Central al P.C.R., dosarele de cadre pentru aprobarea numirii în funcție de conducere din anul 1989;

- Adresa de răspuns a S.I.E. nr.S/12303/17.02.2006, în care se comunică faptul că nu au fost identificate dosare privind Agenția Economică „Navrom” de la Anvers, precum și că nu deține arhiva întreprinderii de Exploatare a Flotei Maritime;

- Nota Direcției Investigații nr.S/D.I./I/543/31.07.2006, în care se menționează faptul că domnul Traian Băsescu nu figurează în niciuna dintre evidențele acestei direcții;

- Adresele de verificare a C.N.S.A.S. nr.S/4796/A,B,L/1 6.08.2006, prin care s-a solicitat S.R.I., S.I.E. și M.Ap.N. - Serviciul Istoric al Armatei să precizeze dacă s-au predat C.N.S.A.S. toate dosarele/documentele/informațiile cu privire la domnul Traian Băsescu;

- Adresa de răspuns a S.R.I. nr.S/113959/19.09.2006, prin care s-au transmis către C.N.S.A.S. în conformitate cu decizia Comisiei Mixte din data de 18.09.2006, următoarele documente:

- Registrul inventar - arhivă al fondului rețea păstrat la Constanța, volumul V, coperta și fila 118 (copie autenticată de S.R.I.), în care apare menționat la poziția 17592 numele domnului Traian Băsescu, cu datele de

identificare, cu număr de înregistrare a dosarului personal nr.3990 cu următoarea mențiune: „Dosar personal distrus cu procesul-verbal nr.58212/15.08.1979”;

- Proces-verbal de distrugere nr. 0058212/15.08.1979 (copie autenticată de S.R.I.), încheiat în data de 15 august 1979 de I.J. Constanța;

- Adresa de răspuns a S.I.E. nr.S/13958/22.08.2006 prin care se comunică faptul că președintele României, Traian Băsescu, nu figurează în evidențele sale;

- Verificările efectuate în baza hotărârii C.S.A.T. nr. 117/2006 privind declasificarea unor categorii de documente create de fosta Securitate și aflate în categoria dosare de siguranță națională aparținând persoanelor care ocupă demnități sau funcții publice;

- Adresa de răspuns a M.Ap.N. - Direcția Siguranță Militară nr.I.872/25.09.2006, prin care s-a transmis, la solicitarea C.N.S.A.S., o copie xerox a filelor 64 verso și 65, declassificate, din „Registrul Jurnal pentru Rețeaua Informativă, al U.M. 02150-Mangalia”, inventariat sub nr.39/1972, în care figurează domnul Traian Băsescu în calitate de colaborator, rară nume conspirativ, cu dosarul.nr.3990, ce a fost transferat la Inspectoratul Județean Constanța al M.I. cu nr.00151392/29.09.1976.

Pe baza înscrisurilor anterior menționate, s-a conchis că nu există nici un element/indiciu de natură a conduce la presupunerea rezonabilă că ceea ce a declarat Președintele României, Băsescu Traian, în cuprinsul declarației din 20.10.2009 nu este conform cu realitatea, ori că s-ar impune o solicitare de transmitere de către C.N.S.A.S. a materialului de documentare ce a stat la baza Deciziei nr.310/2006, atâta timp cât această instituție a statului român, special creată/înființată pentru a deconspira Securitatea a statuat - în baza unui amplu material documentar - ca acesta nu a fost agent/colaborator al poliției politice comuniste -, iar decizia sa nu a fost desființată de către instanța de judecată competentă.

De asemenea, s-a constatat că nu există nici un indiciu/dată/probă de natură a conduce la identificarea unor fapte ce ar contura elementele constitutive ale infracțiunilor de fals intelectual, prev. de art.289 Cod penal, uz de fals, prev. de art. 291 Cod penal și înșelăciune, prev de art.215 Cod penal, reclamate de petent.

În consecință, constatându-se că învinuirile aduse de petentul denunțator nu au corespondent factual și, implicit, probator, prin rezoluția nr. 885/P/2012 din 15 ianuarie 2013 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Urmărire Penală și Criminalistică, în temeiul art. 228 alin.4 raportat la art.10 lit.a Cod procedură penală, s-a dispus neînceperea urmăririi penale față de Băsescu Traian -Președintele României, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de fals intelectual. prev. de art.289 Cod penal, uz de fals, prev. de art. 291 Cod penal, fals în declarații, prev. de art. 292 Cod penal și înșelăciune prev. de art. 215 Cod penal.

Plângerea formulată de petent împotriva soluției de neîncepere a urmăririi penale, conform dispozițiilor art.278 Cod procedură penală, a fost respinsă, ca neîntemeiată, prin rezoluția nr. 399/II/2/2012 din 1 martie 2013 a procurorului șef al

Secției Urmărire Penală și Criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Nemulțumit de soluțiile adoptate la nivelul Ministerului Public, petiționarul Ruse Victor a formulat plângere la instanță, conform dispozițiilor art.278¹ Cod procedură penală.

Plângerea a fost înregistrată la Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, la data de 29 martie 2013, sub nr.2066/1/2013.

La termenul din 22 octombrie 2013, intimatul Băsescu Traian, prin apărător, a invocat excepția inadmisibilității plângerii formulate de petentul Ruse Victor, susținând că acesta nu are calitatea procesuală activă care să-i confere dreptul de a formula o astfel de plângere întrucât dispozițiile art.278/1 Cod procedură penală conferă calitate procesuală exclusiv persoanei vătămate, respectiv persoanei ale cărei interes au fost vătămate.

Excepția este întemeiată, plângerea urmând a fi respinsă, ca inadmisibilă, pentru următoarele argumente:

Legea procesuală penală a stabilit un cadru corespunzător dispozițiilor art.129 din Constituția României, revizuită, cu referire la art.21 din legea fundamentală, pentru realizarea protecției judiciare a drepturilor subiective, de natură a satisface exigențele art.1, 5, 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În consecință, revine părții interesate obligația de a alege și exercita în condițiile legii calea procesuală prevăzută în Codul de procedură penală.

Astfel, corespunzător principiului constituțional al exercitării căilor de atac numai în condițiile legii, legea procesuală penală a reglementat cadrul căilor de atac, determinând soluțiile susceptibile a fi supuse controlului judecătoresc, căile de atac și titularii acestora.

În acest context, raportat la dosarul cauzei, se constată că excepția inadmisibilității plângerii, argumentată de intimat pe aspectul nelegitimății procesuale a petentului Ruse Victor ridică problema stabilirii aspectului dacă, raportat la titularii care, potrivit art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, pot ataca soluțiile de neurmărire penală sau netrimitere în judecată dispuse de procuror, instituția denunțatorului se circumscrie noțiunii de "*persoană vătămată*" ori, după caz, de "*persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate*", întrebuintate de legiuitor în acest text de lege.

Or, plecând de la analiza efectuată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiile Unite în considerentele Deciziei nr.13/2011 pronunțată în recurs în interesul legii, obligatorie, potrivit art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală, se constată că noțiunea de "*denunțator*" este incompatibilă cu aceea de "*persoană vătămată*", adică de persoană care, în calitate de subiect pasiv și titular al valorii sociale împotriva căreia s-a îndreptat presupusul act de conduită al făptuitorului, a suferit prin fapta penală reclamată o vătămare fizică, morală sau materială, întrucât în cazul acesteia vorbim despre o altă modalitate de sesizare a organelor judiciare (plângere, iar nu denunț).

Astfel, pentru a stabili dacă denunțatorul poate fi o "*persoană ale cărei interese legitime sunt vătămate*", trebuie delimitată noțiunea de "*interese legitime*", prin raportare la conduita denunțatorului, care acționează, fie pentru că legea îl obligă la un asemenea demers (de exemplu, în cazul infracțiunilor a căror nedeunțare sau nesesizare a organelor judiciare constituie ea însăși o infracțiune), fie pentru că spiritul etic sau civic îl determină la o asemenea acțiune.

În aceste cazuri însă nu se poate vorbi despre un interes legitim propriu, concret și actual pe care l-ar avea denunțatorul pentru a depăși demersul inițial, de încunoștințare a organelor de urmărire penală cu privire la presupusa săvârșire a unei infracțiuni, indiferent de cauza care l-a determinat în primă instanță să acționeze (o obligație legală sau propria conștiință).

Dacă legea recunoaște oricărei persoane dreptul de a sesiza organele de urmărire penală, atunci când apreciază că s-a comis o infracțiune, nu același lucru se poate afirma și în ceea ce privește posibilitatea de a contesta în justiție actul prin care procurorul a apreciat, cu referire la aspectele sesizate, că nu este cazul să se înceapă urmărirea penală sau, după caz, să dispună trimiterea în judecată a persoanei (persoanelor) cercetate.

Aceasta întrucât procedura instituită în art. 278¹ din Codul de procedură penală are esențialmente un caracter privat, dedus din cerința unei vătămări suferite de persoana care se adresează justiției, în drepturile sau interesele sale legitime.

Or, încunoștințând organele judiciare cu privire la săvârșirea unei presupuse infracțiuni, denunțatorul acționează în virtutea unui interes public, ca reprezentant al societății, ajutând astfel aceste organe să cerceteze fapte prevăzute de legea penală despre care ele nu au avut cunoștință pe altă cale (plângere sau sesizare din oficiu).

Acest interes public este limitat însă la sesizarea organelor de urmărire penală, el neconferind denunțatorului dreptul de a supune cauza cenzurii instanței de judecată, atunci când nu s-a dispus începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată.

În concluzie, raportat speței de față, se constată că, sesizând organele de urmărire penală, petentul Ruse Victor a acționat ca un denunțator, care nu este însă îndrituit, față de cele expuse anterior, la un demers în fața judecătorului, în procedura instituită de art. 278¹ din Codul de procedură penală.

Pentru argumentele expuse, constatând că excepția invocată de intimat este întemeiată, Înalta Curte, în temeiul art. 278/1 alin.8 lit a teza a II-a Cod procedură penală, va respinge, ca inadmisibilă, plângerea formulată de petentul Victor Ruse.

Având în vedere și dispozițiile art. 192 alin. 2 Cod procedură penală,

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge, ca inadmisibilă, plângerea formulată de **petentul Victor Ruse** împotriva rezoluției din 15 ianuarie 2013 dispusă în dosarul nr. 885/P/2012 al

Obligă petentul la plata sumei de 200 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Definitivă.

Pronunțată, în ședință publică, azi 22 octombrie 2013.

PREȘEDINTE,
Lavinia Valeria Lefterache

JUDECĂTOR,
Rodica Aida Popa

JUDECĂTOR,
Lucia Rog

Magistrat asistent,
Marcela Radu

Tehnored.M.R.

LUMEA JUSTITIEI.RO

NOTĂRĂȘTE:
ÎN NUMELE LEGII
PENTRU ACESTE MOTIVE